

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНО-
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

Полтава – 2014

ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ <i>Литвиненко Н.В., Пінчук В.А., Таряник К.А., Силенко Г.Я., Санік О.В., Дельва М.Ю., Дельва І.І., Кривчун А.М., Самарченко Л.А., Гладка В.М.</i>	127
РОЛЬ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ФАКТОРА УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ АКУШЕРІВ-ГІНЕКОЛОГІВ <i>Ліхачов В.К., Ляховська Т.Ю., Добровольська Л.М., Макаров О.Г.</i>	129
МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ НА КАФЕДРІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ ВДНЗУ «УМСА» НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ <i>Лобань Г.А., Звягольська І.М., Ганчо О.В., Полянська В.П.</i>	130
СОВРЕМЕННЫЙ СПОСОБ ЗАНЯТИЙ ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО НАПРАВЛЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ <i>Луцало Е.В., Донченко В.И.</i>	132
УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ <i>Луценко Р.В., Чечотіна С.Ю., Сидоренко А.Г.</i>	133
КОНТРОЛЬ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ <i>Ляхова Н.О., Плужнікова Т.В.</i>	135
КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТАМИ І ЛІКАРЯМИ-ІНТЕРНАМИ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ №1 <i>Ляховський В.І., Немченко І.І., Дудченко М.О., Ковальов О.П., Люлька О.М., Кравців М.І., Рябушко Р.М., Дмитренко В.П.</i>	137
УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ШЛЯХОМ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЯКІСНИХ ЗАДАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОФІЗИКИ <i>Макаренко В.І., Макаренко О.В., Макаренко К.С.</i>	138
СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК ЯК ФАКТОР МОТИВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>Малик С.В., Безручко М.В., Челишвілі А.Л., Осіпов О.С.</i>	140
О ВЗАИМОДЕЙСТВИИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ ОБУЧЕНИИ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТЕР В СИСТЕМЕ ОСНОВНОГО И ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВЗРОСЛЫХ <i>Матвейчик Т.В.</i>	142
ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ТА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ – СУЧАСНІ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>Міщенко І.В., Весніна Л.Е., Запорожець Т.М., Павленко Г.П., Соколенко В.М., Жукова М.Ю., Ткаченко О.В., Коковська О.В., Рудь М.В., Федотенкова Н.М.</i>	144
ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ У ЕНДОКРИНОЛОГІЇ <i>Муравльова О.В.</i>	146
СУЧАСНИЙ ВИКЛАДАЧ ЯК МЕНЕДЖЕР НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>Надута-Скринник О.К., Белікова І.В.</i>	147
СУЧАСНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ, БІООРГАНІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ <i>Непорада К.С., Тарасенко Л.М., Нетюхайло Л.Г., Білець М.В., Омельченко О.Є., Манько А.М., Сухомлин А.А., Гордієнко Л.П.</i>	149
САМОСТІЙНА ТА ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ <i>Непорада К.С., Харченко С.В., Іщайкіна Л.К., Цубер В.Ю.</i>	150
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ-ОРТОПЕДІВ <i>Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Кузнецов В.В., Цветкова Н.В., Шиян Є.Г.</i>	152
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ <i>Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Писаренко О.А., Цветкова Н.В., Соколовська В.М.</i>	154
СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ <i>Ніколаєва Н.М., Протовень О.П.</i>	155
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ <i>Новосельцева Т.В., Филенко Б.М., Волобуєв М.А.</i>	157
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Оджубейська О.Д., Ткаченко І.М., Кіндій Д.Д., Рамусь М.О.</i>	159
КЕЙС-МЕТОД В УПРАВЛІННІ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Панькевич А.І., Гоголь А.М., Колісник І.А.</i>	160

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ-ОРТОПЕДІВ

Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Кузнецов В.В., Цветкова Н.В., Шиян Є.Г.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено питання ефективної організації навчального процесу з лікарями-інтернами та слухачами на кафедрі післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів. Значна увага приділена методологічним аспектам – дедукції та індукції.

Ключові слова: лікарі-інтерни, методологічні аспекти, дедукція, індукція.

Формування творчого потенціалу випускника медичного вишу вимагає активного застосування нових технологій управління навчальним процесом, зміни структури і змісту освітніх програм і розробки методик викладання, що створюють умови для саморозвитку і самореалізації лікарів-інтернів та слухачів у процесі професійної підготовки та перепідготовки [1, 4].

Успішність майбутньої професійної діяльності лікаря-інтерна визначається не тільки комплексом здобутих і закріплених упродовж навчання у вищому навчальному закладі знань, умінь і навичок, а і системністю цих знань, які засвоїв лікар-інтерн. Крім того, лікарям-інтернам дуже важливо володіти відповідними психологічними якостями: здатністю швидко сприймати великі обсяги інформації, аналізувати і розділяти засвоєну інформацію, систематизувати її відповідно до значущості, формуючи тим самим системні знання з метою можливого її використання, забезпечуючи тим самим розвиток клінічного мислення з метою досягнення діагностичного і лікувального результату [2].

За результатами методологічного аналізу навчання різним предметам нами обґрунтована доціль-

ність розподілу пізнавальних завдань при вивченні ортопедичної стоматології на три типи і відповідно охарактеризований кожний типу завдань.

До завдань першого типу належать ті, які вимагають від лікарів-інтернів і слухачів діяльності, пов'язаної із спостереженням, виявленням і описом фактів, специфічних для об'єктів, що вивчаються; збором анамнезу захворювання, вибором діагностичного методу, що відповідає вивченню розділу «Діагностика в ортопедичній стоматології». До завдань другого типу належать ті, які зумовлюють діяльність лікарів-інтернів і слухачів, спрямовану на залучення й актуалізацію системи знань, які вже раніше накопичені ними в процесі навчання на додипломному етапі, для визначення зв'язків і залежностей між об'єктами, що вивчаються, явищами і патологічними процесами. До третього типу пізнавальних завдань належать ті, які ставлять лікарів-інтернів і слухачів перед необхідністю організувати певним чином власні пізнавальні дії при вивченні етіології і патогенезу захворювань зубощелепної системи, проведенні диференційованої діагностики, виборі тактики і плану лікування.

Аналіз суті та можливого змісту пізнавальних завдань з ортопедичної стоматології показує, що вони фактично визначають умови переведення лікарів-інтернів із об'єкта навчання в його суб'єкт, оскільки передбачають пряму їх взаємодію з навчальною інформацією. При цьому характер цієї взаємодії багато в чому залежить від способу подачі навчальної інформації в пізнавальному завданні [1]. Відомо, що в пізнанні розрізняють дедуктивний та індуктивний способи подачі інформації. У чистому логічному плані індукція і дедукція визначаються як форми підсумовування, за допомогою яких із даних посилянь робляться певні висновки і наслідки. Це форми отримання нового знання зі знання старого, такого, що вже здобуто раніше. Такі форми логічного висновку, хоча взаємно доповнюють одна одну і роздільно не існують, відрізняються двома протилежними особливостями. Дедукція характеризується рухом мислення від загального до конкретного, а індукція - зворотним рухом. У дедукції висновок достовірний, він виходить із посилянь, а індукція здатна дати тільки ймовірнісний висновок. Якщо в дедукції й індукції як формах логічного висновку головне полягає в тому, щоб виводити одне знання з іншого, вилучати нове знання зі старого, то в педагогічному процесі дедукція й індукція виступають як способи подачі та засвоєння навчального матеріалу, що забезпечує перехід від одного знання до іншого [3].

Якщо засвоєна раніше лікарями-інтернами інформація виступає як загальна відносно інформації, що вводиться, то як спосіб подачі та засвоєння найдоцільніша дедукція. Якщо ж загальним знанням буде нова інформація, що вводиться, а раніше вивчена і засвоєна лікарями-інтернами інформація щодо нової виступає як опис «чогось поодинокого», то в цьому разі доцільно використовувати індукцію. Для організації навчальної пізнавальної діяльності необхідно правильно враховувати переваги і недоліки дедуктивного й індуктивного способів подачі навчальної медичної інформації, які визначають можливості різних пізнавальних завдань як пускових механізмів для розвитку клінічного мислення. Показано, що:

– в разі формування первинних уявлень про конкретні явища, їхні зв'язки і закономірності перебігу на основі рішення пізнавальних задач першого типу лікарі-інтерни і слухачі зазвичай стикаються з індуктивним утворенням понять. У таких випадках у організації навчальної пізнавальної діяльності можуть бути повною мірою реалізовані матеріали лекційного курсу, які виходять із асоціативно-рефлексійної концепції засвоєння знань;

– формування в лікарів-інтернів і слухачів абстрактних понять і навчання їх умінням перенесення здобутих знань, як правило, здійснюється на основі виконання пізнавальних задач другого типу. Тут має місце дедуктивна схема утворення понять. У цьому випадку в організації навчальної пізнавальної діяльності доцільно використовувати методичні рекомендації, розроблені на кафедрах фундаментальних дисциплін, урахувавши теорію поетапного формування розумових дій;

– якщо мова йде про формування на базі пізнавальних завдань третього типу практичних або інтелектуальних умінь, в основі яких лежать ірраціональні структури мислення, то навчальна пізнавальна діяльність може будуватися з урахуванням рекомендацій додаткових літературних джерел, які впливають із теорії алгоритмізації.

Отже, ця методологія дозволяє знайти правильний підхід і сформуванню освічену, духовно багату особистість, висококваліфікованого лікаря-стоматолога.

Список використаної літератури

1. Післядипломна освіта та її вдосконалення / [Г.М. Давиденко, Є.Г. Шиян, Б.М. Різник, В.М. Соколовська] // Стан та перспективи реформування післядипломної освіти в Україні: тези доп. наук.-метод. конф., присв. 10-річчю ф-ту післядипл. освіти УМСА. – Полтава, 2003. – С. 52.
2. Ильин Г.Л. Педагогическая технология и педагогическое мастерство / Г.Л.Ильин // Новые знания. – 1999. – № 4. – С. 31–35.
3. Науковий, філософський підхід до організації післядипломної освіти лікарів-стоматологів / [М.Я. Нідзельський, Г.М. Давиденко, О.А. Писаренко, Л.О. Пустова] // Український стоматологічний альманах. – 2003. – № 4. – С.6–7.
4. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: [учеб. пособ.] / Г.К.Селевко. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.